

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Popis poskytovaných sociálních služeb na území Mikroregionu Polabí

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu „Komunitní plán sociálních a návazných služeb Mikroregionu Polabí“ s číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006547, který je financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

OBSAH

OBSAH	2
ÚVOD	3
1	STRUČNÝ POPIS ÚZEMÍ MIKROREGION POLABÍ..... 4
2	ZDROJE INFORMACÍ 6
3	PŘEHLED POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁKONA Č. 108/2006 SB. PŮSOBÍCÍCH NA ÚZEMÍ ORP LYSÁ NAD LABEM..... 7
4	SOUHRNNÝ PŘEHLED SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁKONA Č. 108/2006 SB. DLE DOSTUPNOSTI PRO OBYVATELE ÚZEMÍ ORP LYSÁ NAD LABEM 11
5	DRUHY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PŮSOBÍCÍCH NA ÚZEMÍ ORP LYSÁ NAD LABEM 13
5.1	Služby sociální péče..... 13
5.2	Služby sociální prevence 14
5.3	Služby sociálního poradenství..... 15
6	CÍLOVÉ SKUPINY A VĚKOVÉ SKUPINY 16
7	FORMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB 22
8	ČASOVÁ DOSTUPNOST SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ 24
9	KAPACITA SLUŽEB 25
10	POPIS ÚZEMÍ Z POHLEDU POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB 28
10.1	Problémy poskytovatelů sociálních služeb a zaměstnanců v sociálních službách 28
10.2	Zaznamenané potřeby ve vztahu k jednotlivým cílovým skupinám..... 29

ÚVOD

Tato analýza je součástí procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území Mikroregionu Polabí. Projekt je realizován Centrem pro komunitní práci střední Čechy ve spolupráci s městem Lysá nad Labem v rámci projektu „Komunitní plán sociálních a návazných služeb Mikroregionu Polabí“. Cílem materiálu je sumarizovat informace o dostupných sociálních službách na sledovaném území a tzv. návazných službách, tzn. službách, které činnost sociálních služeb doplňují.

Oslovili jsme poskytovatele, kteří poskytují sociální služby pro obyvatele Mikroregionu Polabí. Služby využívané obyvateli mimo sledované území tak byly sledovány pouze v minimálním rozsahu, s ohledem na fakt, že jejich využití je velmi individuální a údaje o nich jsou často nedostupné. Lze předpokládat, že v území je potřeba každé z možných sociálních služeb.

Realizovaná analýza obsahuje nejen statistická data, ale její nedílnou součástí je i kvalitativní popis situace v daném území.

1 STRUČNÝ POPIS ÚZEMÍ MIKROREGIONU POLABÍ

Mikroregion Polabí byl založen dne 30. 6. 2003 jako dobrovolný svazek osmi obcí. V roce 2005 se k tomuto svazku připojila obec Bříství a v roce 2009 i město Milovice. Všechny obce leží v oblasti Polabské nížiny a s výjimkou Bříství a Kounic¹ kopírují území ORP Lysá nad Labem (výjimku tvoří obec Přerov nad Labem, která v roce 2014 z Mikroregionu Polabí vystoupila). V březnu 2019 Zastupitelstvo obce Přerov nad Labem schválilo znovu přistoupení do Mikroregionu Polabí a dne 11. 04. 2019 na valné hromadě byla obec přijata zpět do svazku obcí. Většina obyvatelstva regionu je situována do dvou měst – Lysé nad Labem a Milovic. Polohou náleží ORP do severovýchodní části Středočeského kraje. Jeho rozloha činí 12 110 ha. Jedná se o ORP s nejnižším počtem obcí ve Středočeském kraji (9). V Lysé nad Labem a Milovicích žijí více jak čtyři pětiny (82 %) veškerého obyvatelstva ORP.

Region je dobře dopravně obsloužený. Leží mezi dálnicí D 11 Praha – Hradec Králové na jihu území a dálnicí D 10 na severozápadě území; prochází jím železniční síť (Praha – Kolín, Lysá nad Labem – Ústí nad Labem). K 31. 12. 2017 žilo v ORP Lysá nad Labem 25 870 obyvatel, v městysu Kounice 1 409 obyvatel a v obci Bříství 381 obyvatel.

4

Demografický vývoj sledovaného území se vyznačuje řadou specifík a odlišností ve srovnání s ostatními regiony České republiky, území je současně specifické také z hlediska Středočeského kraje.

Specifika v demografické struktuře Mikroregionu Polabí (ORP Lysá nad Labem) mají kořeny už na počátku minulého století a jsou úzce spjatá se vznikem a následně zánikem vojenského prostoru Milovice – Mladá. Vojenské cvičiště v blízkosti obce Milovice bylo založeno v roce 1904, největší změna, která doposud ovlivnila populační vývoj Milovic (a tedy i v námi sledovaného území) se odehrála po převzetí vojenského újezdu Mladá sovětskými vojsky roku 1968. Po odchodu sovětských vojsk v roce 1991 díky rekonstrukci většiny bytového fondu po armádě vzniklo množství bytů, o které díky přijatelné ceně a dostupnosti hlavního města Prahy měli zájem především mladí lidé.

Přírůstky obyvatel v rámci Mikroregionu Polabí (ORP Lysá nad Labem) se tak po roce 1991 koncentrovaly do obce Milovice, a to v souvislosti s přistěhováním nových obyvatel, především mladých rodin, do rekonstruovaných vojenských objektů. Počet obyvatel se zde během pětadvacetiletého období zvýšil sedmkrát. Ke konci roku 2019 žilo v obci Milovice o více než 9 tisíc osob více než v roce 1993. Největší

¹ Městys Kounice a obec Bříství v současné době patří do ORP Český Brod, ale zároveň leží na území okresu Nymburk. Od 1. ledna 2021 budou obě obce územně příslušet k obci s rozšířenou působností (ORP) Lysá nad Labem. Od 1. ledna 2021 budou do ORP Lysá nad Labem zároveň náležet také obce Černíky a Vykáň.

přírůstky počtu obyvatel za toto období byly zaznamenány v letech 1998, 2006 a 2007. Milovice dále patří k nejmladším městům v rámci celé České republiky.

Na území sídlí několik poskytovatelů (viz následující tabulky) sociálních služeb, kteří jsou efektivní pro malé územní celky – např. pečovatelská služba, ale také poskytovatelé sociálních služeb pro širší spádové území – např. pobytové služby pro seniory (v tomto případě se jedná o území kraje).

Převážná část sociálních služeb je poskytovaná neziskovými organizacemi.

Další sociální služby pro specifické cílové skupiny jsou pak koncentrovány ve větších, pro své okolí dopravně relativně dobře dostupných, městech – např. v Nymburce, Mladé Boleslavi nebo v Praze. Ve většině případů se jedná o poskytovatele, kteří pracují s velmi specifickými skupinami uživatelů, případně je lze využít, pokud jsou kapacity služeb v ORP naplněny.

Některé specificky zaměřené služby v regionu zcela chybí a dojíždět za nimi do jiných míst je vzhledem k charakteru cílové skupiny, pro kterou jsou určeny, prakticky nemožné. Jedná se například o noclehárny, terénní programy pro děti a mládež aj. Tyto služby lze označit za nedostupné. Platí však, že nedostupnost služeb nemusí vždy znamenat jejich reálnou potřebnost.

2 ZDROJE INFORMACÍ

Prvotním zdrojem pro námi získané statistické informace se stal registr poskytovatelů sociálních služeb a webové stránky poskytovatelů sociálních služeb. Z těchto informací vycházíme v první části dokumentu, tedy ve statistickém přehledu dostupnosti jednotlivých sociálních služeb (jedná se o kapitoly 1 až 7).

Pro popisnou analýzu situace byla použita kvalitativní metoda sběru dat² - individuální hloubkové rozhovory, případně telefonické rozhovory. Některé další informace jsme získali prostřednictvím elektronické komunikace. V průběhu dubna 2018 až dubna 2019 jsme těmito způsoby oslovili celkem 14 poskytovatelů sociálních služeb a 1 poskytovatele služeb návazných. Konkrétně se jednalo o tyto poskytovatele sociálních služeb:

- Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje, p.o.
- Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.
- Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
- Dětské krizové centrum, z.ú.
- Domácí hospic Nablízku, z.ú.
- Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
- Domov Na Zámku Lysá nad Labem, p.o.
- Fokus Mladá Boleslav z.s.
- HEWER, z.s.
- Maminky dětem, z.s
- Nezávislý život, z.ú.
- Respondeo, z.s.
- SEMIRAMIS z.ú.; Laxus z.ú.
- Život 90, z.ú.

Dále se jednalo o tyto poskytovatele služeb návazných:

- Farní charita Lysá nad Labem

² V sociálních vědách pojem kvalitativní výzkum označuje výzkum, který se zaměřuje na to, jak jednotlivci a skupiny nahlíží, chápou a interpretují svět. V tomto konkrétním případě tedy analyzujeme, jak poskytovatelé působící v regionu subjektivně vnímají místní situaci v oblasti sociálních služeb.

3 PŘEHLED POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁKONA Č. 108/2006 SB. PŮSOBÍCÍCH NA ÚZEMÍ ORP LYSÁ NAD LABEM

Na území ORP Lysá nad Labem poskytuje služby celkem 10 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, z nichž přímo v ORP jich sídlí 5. Poskytovatelé nabízejí obyvatelům ORP 14 druhů sociálních služeb v celkem 22 zařízeních/službách (viz tabulka č. 1). Služby dle § 52 zákona o sociálních službách, tzv. sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, jsou dostupné nejbližší v Českém Brodě, Městci Králové a Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi, tedy mimo ORP.

Tabulka č. 1: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. poskytujících služby na území ORP Lysá nad Labem

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
azylové domy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	Lysá nad Labem
denní stacionáře	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Lysá nad Labem, Milovice
	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.	Milovice
domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.	Milovice
domovy pro seniory	Domov Na Zámku Lysá nad Labem, p.o.	Lysá nad Labem
intervenční centra	Respondeo, z. s.	Nymburk (terénní forma Lysá n/L., Milovice)
kontaktní centra	Laxus, z.ú.	Nymburk (terénní forma Lysá n/L., Milovice)
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Maminky dětem, z.s	Milovice (2x)
odborné sociální poradenství	Nezávislý život, z.ú.	Lysá nad Labem
	Domácí hospic Nablízku, z.ú	Lysá nad Labem
odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Milovice, Lysá nad Labem
osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Milovice, Lysá nad Labem
pečovatelské služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Milovice, Lysá nad Labem
sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	Lysá nad Labem
	Maminky dětem, z.s	Milovice
sociální rehabilitace	Fokus Mladá Boleslav, z.s.	Nymburk (terénní forma Lysá n/L., Milovice)
terénní programy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	Lysá nad Labem

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

Do následující tabulky jsou zahrnuty služby/druhy služeb , které na území ORP Lysá nad Labem nesídlí. Při zpracování tabulky bylo zohledněno místo poskytování služeb s ohledem na dojezdovou vzdálenost tak, aby služby byly pro obyvatele ORP dopravně dostupné. Tabulka tudíž nepostihuje veškeré služby či

poskytovatele, které se u daného druhu sociální služby nabízejí (dle registru poskytovatelů sociálních služeb), ale pouze takové, jež mají pro uživatele faktický význam. Níže uvedené služby (týká se i následující tabulky č. 3) považujeme z hlediska využití za relativně dostupné, přičemž je nutné zohlednit konkrétní situaci obyvatele/zájemce o službu (možnost využití hromadné dopravy či automobilu, místo pobytu - malá obec v ORP x město v ORP apod.). Uvedené sociální služby dle registru poskytovatelů sociálních služeb deklarují působnost na území Středočeského kraje. Z hlediska dopravní obslužnosti regionu za relativně dostupné považujeme zejména služby na území hlavního města Prahy a Nymburka.

Tabulka č. 2A: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. s relativní dostupností pro obyvatele ORP Lysá nad Labem

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
azylové domy	Arcidiecézní charita Praha	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
centra denních služeb	Sdružení na pomoc dětem s handicapem, z.ú.	Praha 14 – Černý Most
denní stacionáře	Handicap centrum Srdce, o.p.s	Poděbrady
domov pro seniory	Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb	Rožďalovice
domovy se zvláštním režimem	Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb	Rožďalovice
domy na půl cesty	DOM - Dům otevřených možností, o.p.s.	Praha 8 - Libeň
	Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.	Praha 14 – Černý Most
	Vhled, z.s.	Praha 10 - Vršovice
chráněné bydlení	Fokus Mladá Boleslav, z.s.	Nymburk
	Handicap centrum Srdce, o.p.s	Poděbrady
krizová pomoc	ACORUS, z.ú.	Praha 9 - Vysočany
	Dětské krizové centrum, z.ú.	Praha 4 - Michle
	Diakonie ČCE - Středisko křesťanské pomoci v Praze	Praha 2
	Dům tří přání, z.ú.	Praha 6
	La Strada Česká republika, o.p.s.	Praha 3
odborné sociální poradenství	Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje	Nymburk
	SEMIRAMIS, z.ú	Nymburk
	Respondeo, z.s.	Nymburk
podpora samostatného bydlení	Handicap centrum Srdce, o.p.s	Poděbrady
průvodcovské a předčitatelské služby	Tyflo ČR, o.p.s.	Praha 7
	TyfloCentrum Praha, o.p.s.	Praha 1

Tabulka č. 2B: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. s relativní dostupností pro obyvatele ORP Lysá nad Labem

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
raná péče	EDA cz, z.ú.	Praha 2
	Diakonie ČCE - středisko Praha	Praha 5
	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	Praha 13 - Stodůlky
	Národní ústav pro autismus, z.ú.	Praha 9 - Prosek
	SPRP, z.s.	Praha 1
sociálně terapeutické dílny	Fokus Praha, z. ú.	Nymburk
	Handicap centrum Srdce, o.p.s	Poděbrady
sociální rehabilitace	Fokus Mladá Boleslav, z. s.	Nymburk (ambulantní forma)
telefonická krizová pomoc	Bílý kruh bezpečí, z.s.	Praha 5
	ŽIVOT 90, z.ú.	Praha 1
	Linka bezpečí, z.s.	Praha 8
	Elpida, o.p.s.	Praha 1
	EDA cz, z.ú.	Praha 2
	ONŽ - pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z.s.	Praha 1
	La Strada Česká republika, o.p.s.	Praha 3
	Dětské krizové centrum, z.ú.	Praha 12
	Centrum sociálních služeb Praha	Praha 4
	Cesta z krize, z. ú.	Praha 2
tísňová péče	ŽIVOT 90, z.ú.	Praha 1
tlumočnické služby	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s.	Praha 8
	Česká unie neslyšících, z.ú.	Praha 1
	LORM - Společnost pro hluchoslepé, z.s.	Praha 5
	Tichý svět, o.p.s.	Praha 14
	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.	Praha 8
týdenní stacionáře	Diakonie ČCE - středisko Praha	Praha 13 - Stodůlky
	Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola	Praha 4

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

Níže uvedená tabulka zahrnuje služby nabízené v blízkém okolí ORP Lysá nad Labem. Jedná se o služby, které druhově zčásti zastoupené přímo v ORP jsou, nicméně představují k nim jistou alternativu. Je možné

se na ně obrátit v případě, kdy bude kapacita potřebné služby v ORP naplněna či služba v okolí pracuje se specifickou cílovou skupinou (osoby s duševním onemocněním, osoby s demencí apod.).

Tabulka č. 3: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. působících v okolí ORP Lysá nad Labem

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
azylové domy	Otevřené srdce, o.p.s.	Praha 7
	ROSA - centrum pro ženy, z.s.	Praha 4
denní stacionáře	Vyšší Hrádek, poskytovatel sociálních služeb	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
domov pro osoby se zdravotním postižením	Vyšší Hrádek, poskytovatel sociálních služeb	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
domovy pro seniory	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	Poděbrady
	Dřevčická, o.p.s.	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
domovy se zvláštním režimem	Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy	Libice nad Cidlinou, Pátek u Poděbrad
	Dřevčická, o.p.s.	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
chráněné bydlení	Fokus Praha, z.ú.	Mělník, Čelákovice, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
	Vyšší Hrádek, poskytovatel sociálních služeb	Čelákovice; Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
odborné sociální poradenství	Nezávislý život, z.ú.	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	Poděbrady
odlehčovací služby	Farní charita Neratovice	Čelákovice
osobní asistence	Farní charita Neratovice	Čelákovice
pečovatelská služba	Farní charita Neratovice	Čelákovice
podpora samostatného bydlení	Fokus Praha, z.ú.	Mělník
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Farní charita Neratovice	Čelákovice
sociální rehabilitace	Fokus Praha, z.ú.	Mělník
	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	Poděbrady

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

4 SOUHRNNÝ PŘEHLED SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁKONA Č. 108/2006 SB. DLE DOSTUPNOSTI PRO OBYVATELE ÚZEMÍ ORP LYSÁ NAD LABEM

V tabulce níže je přehledně zobrazeno všech 33 druhů služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a uvedeno, zda je daný druh služby dostupný přímo v území ORP Lysá nad Labem. Přičemž relativní dostupností je myšleno, že vhodné služby jsou k dispozici v dojezdové vzdálenosti. Služby fakticky nedostupné jsou služby, za nimiž je nutné v případě potřeby dojet do vzdálenějších míst. Tabulka zohledňuje druhy služeb tak, jak je uvádí zákon o sociálních službách. Nevypovídá o cílových skupinách, kterým jsou služby poskytovány. Např. služba azylové domy je na území ORP poskytována, avšak pouze pro jednotlivce (výjimečně ženy). Pro páry či rodiny s dětmi je služba nedostupná.

Z šetření vyplývá, že pro území ORP zajišťuje sociální služby 10 poskytovatelů. Tito poskytovatelé nabízejí celkem 22 registrovaných sociálních služeb.³ V regionu se tak uživatelům nabízí celkem 14 druhů sociálních služeb, 4 druhy sociálních služeb zastoupeny nejsou⁴ (viz tabulka č. 4).

Tabulka č. 4A: Souhrnný přehled sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. dle dostupnosti v území ORP Lysá nad Labem

SLUŽBA	DOSTUPNOST
azylové domy	na území ORP
centra denních služeb	relativně dostupné
denní stacionáře	na území ORP
domovy pro osoby se zdravotním postižením	na území ORP
domovy pro seniory	na území ORP
domovy se zvláštním režimem	relativně dostupné
domy na půl cesty	relativně dostupné
chráněné bydlení	relativně dostupné
intervenční centra	na území ORP
kontaktní centra	na území ORP
krizová pomoc	relativně dostupné
nízkoprahová denní centra	nedostupné
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	na území ORP

³ Zdroj: Vlastní šetření.

⁴ Nedostupnost služby však neznamená automaticky její potřebnost.

Tabulka č. 4B: Souhrnný přehled sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. dle dostupnosti v území ORP Lysá nad Labem

SLUŽBA	DOSTUPNOST
noclehárny	nedostupné
odborné sociální poradenství	na území ORP
odlehčovací služby	na území ORP
osobní asistence	na území ORP
pečovatelská služba	na území ORP
podpora samostatného bydlení	relativně dostupné
průvodcovské a předčitatelské služby	relativně dostupné
raná péče	relativně dostupné
služby následné péče	nedostupné
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	relativně dostupné
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	na území ORP
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	relativně dostupné
sociálně terapeutické dílny	relativně dostupné
sociální rehabilitace	na území ORP
telefonická krizová pomoc	relativně dostupné
terapeutické komunity	nedostupné
terénní programy	na území ORP
tísňová péče	relativně dostupné
tlumočnické služby	relativně dostupné
týdenní stacionáře	relativně dostupné

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

5 DRUHY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PŮSOBÍCÍCH NA ÚZEMÍ ORP LYSÁ NAD LABEM

Druhy sociálních služeb zahrnují dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, služby sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

5.1 Služby sociální péče

Služby sociální péče jsou následující:

- osobní asistence
- pečovatelská služba
- tísňová péče
- průvodcovské a předčitatelské služby
- podpora samostatného bydlení
- odlehčovací služby
- centra denních služeb
- denní stacionáře
- týdenní stacionáře
- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- domovy pro seniory
- domovy se zvláštním režimem
- chráněné bydlení
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

Ze služeb sociální péče jsou na území ORP poskytovány:

- osobní asistence
- pečovatelská služba
- odlehčovací služby
- domovy pro seniory
- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- denní stacionáře

Mimo území jsou relativně dostupné:

- tísňová péče
- podpora samostatného bydlení
- domovy se zvláštním režimem
- chráněné bydlení
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče
- centra denních služeb

- průvodcovské a předčitatelské služby
- týdenní stacionáře

Z výše zmíněných hledisek nepovažujeme žádný druh služby sociální péče za nedostupný pro obyvatele ORP.

Jedná se však pouze o obecný přehled, vzhledem k tomu, že každá sociální služba je poskytována pouze pro určitou cílovou skupinu.

5.2 Služby sociální prevence

Služby sociální prevence jsou:

- raná péče
- telefonická krizová pomoc
- tlumočnické služby
- azylové domy
- domy na půl cesty
- kontaktní centra
- intervenční centra
- krizová pomoc
- nízkoprahová denní centra
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- noclehárny
- služby následné péče
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- sociálně terapeutické dílny
- sociální rehabilitace
- terapeutické komunity
- terénní programy

Ze služeb sociální prevence jsou na území ORP poskytovány:

- terénní programy
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- azylové domy
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- kontaktní centra
- sociální rehabilitace

Mimo území jsou relativně dostupné:

- telefonická krizová pomoc
- krizová pomoc
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- sociálně terapeutické dílny
- tlumočnické služby
- raná péče
- domy na půl cesty

Z výše zmíněných hledisek jsou pro obyvatele ORP nedostupné:

- nízkoprahová denní centra
- noclehárny
- služby následné péče
- terapeutické komunity

Opět i zde se jedná pouze o obecný přehled, vzhledem k tomu, že každá sociální služba je poskytována pouze určité cílové skupině.

5.3 Služby sociálního poradenství

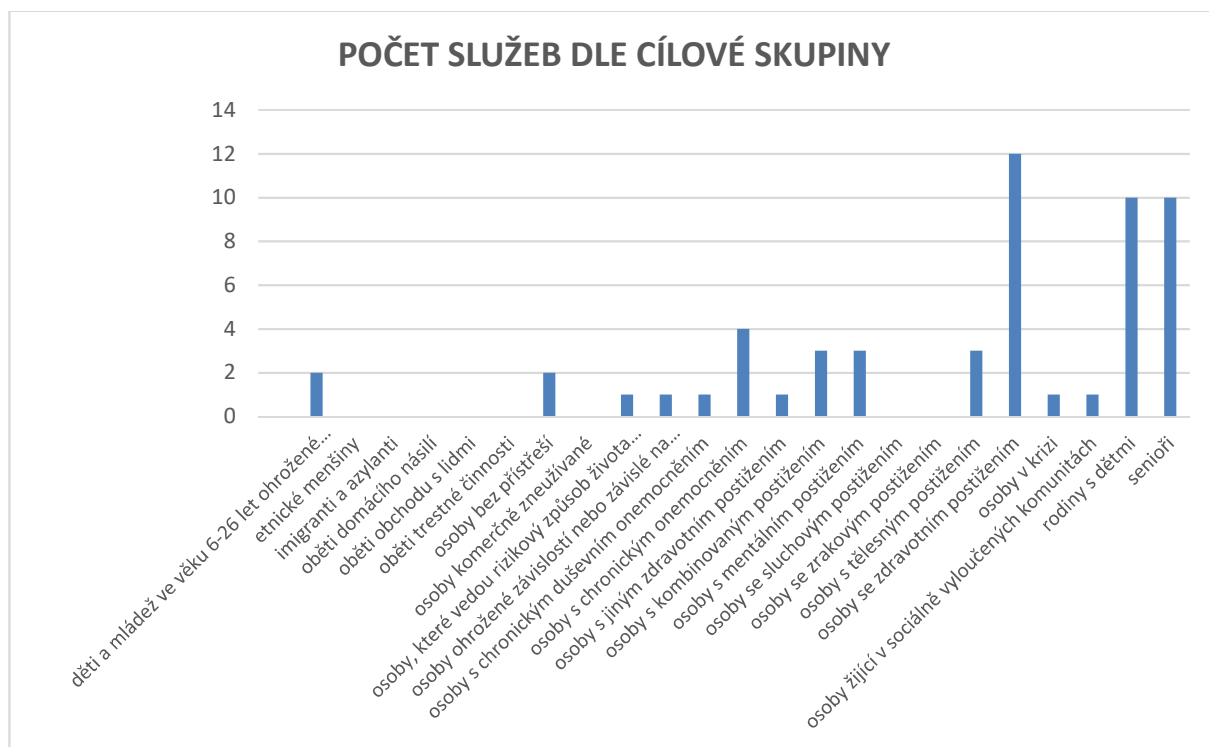
Služby odborného sociálního poradenství jsou v ORP zajištěny 2 poskytovateli (Domácí hospic Nablízku, z.ú., Nezávislý život, z.ú.). V případě potřeby je možné obrátit se na nymburské Respondeo, z.s. či další poskytovatele odborného sociálního poradenství dle zaměření sídlící v Praze (např. Remedium, Bílý kruh bezpečí, Centrum sociálních služeb Praha aj.).

6 CÍLOVÉ SKUPINY A VĚKOVÉ SKUPINY

Služby poskytované občanům ORP Lysá nad Labem pokrývají zejména cílovou skupinu osob s různým typem zdravotního postižení. Další relativně početnou skupinu tvoří služby pro seniory a pro rodiny s dětmi. Pro tyto skupiny obyvatel se v regionu nabízí síť sociálních služeb v terénních, ambulantních i pobytových formách.

Na opačné škále se naopak nacházejí lidé, kteří se ocitli ve složité životní situaci, jež není dána jejich věkem či zdravotním stavem. Jedná se o osoby bez přístřeší, oběti domácího násilí, etnické menšiny, imigranty a emigranty, osoby, které vedou rizikový způsob života, osoby ohrožené závislostí či závislé na návykových látkách apod. Pro tyto osoby se v regionu nabízí pouze služby v omezeném počtu, pro některé skupiny nejsou k dispozici žádné služby (viz graf č. 1). Pokud jsou poskytovány, jedná se převážně o služby terénní či ambulantní⁵.

Graf č. 1: Počet služeb a poskytovatelů poskytujících služby pro jednotlivé cílové skupiny

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

⁵ Konkrétně jde především o služby sociálního poradenství a terénní programy.

Tabulka č. 5A: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
děti a mládež ve věku 6-26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Maminky dětem, z.s.
etnické menšiny	-----	-----
imigranti a azylanti	-----	-----
oběti domácího násilí	intervenční centra	Respondeo, z. s.
oběti obchodu s lidmi	-----	-----
oběti trestné činnosti	-----	-----
osoby bez přístřeší	azylové domy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.
	terénní programy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.
osoby komerčně zneužívané	-----	-----
osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	terénní programy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.
osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	kontaktní centra	Laxus, z.ú.
osoby s chronickým duševním onemocněním	sociální rehabilitace	Fokus Mladá Boleslav, z.s.
osoby s chronickým onemocněním	pečovatelské služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
	odborné sociální poradenství	Domácí hospic Nablízku, z.ú.
	osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
osoby s jiným zdravotním postižením	odborné sociální poradenství	Domácí hospic Nablízku, z.ú.
osoby s kombinovaným postižením	domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
	denní stacionáře	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
	odborné sociální poradenství	Nezávislý život, z.ú.

Tabulka č. 5B: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
osoby s mentálním postižením	odborné sociální poradenství	Nezávislý život, z.ú.
	denní stacionáře	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
	domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
osoby se sluchovým postižením	-----	-----
osoby se zrakovým postižením	-----	-----
osoby s tělesným postižením	domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
	denní stacionáře	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
	odborné sociální poradenství	Nezávislý život, z.ú.
osoby se zdravotním postižením	pečovatelské služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
	osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
	odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
	denní stacionář	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
		Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
	odborné sociální poradenství	Domácí hospic Nablízku, z.ú.
		Nezávislý život, z.ú.
	domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.
osoby v krizi	odborné sociální poradenství	Domácí hospic Nablízku, z.ú.
osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	terénní programy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.

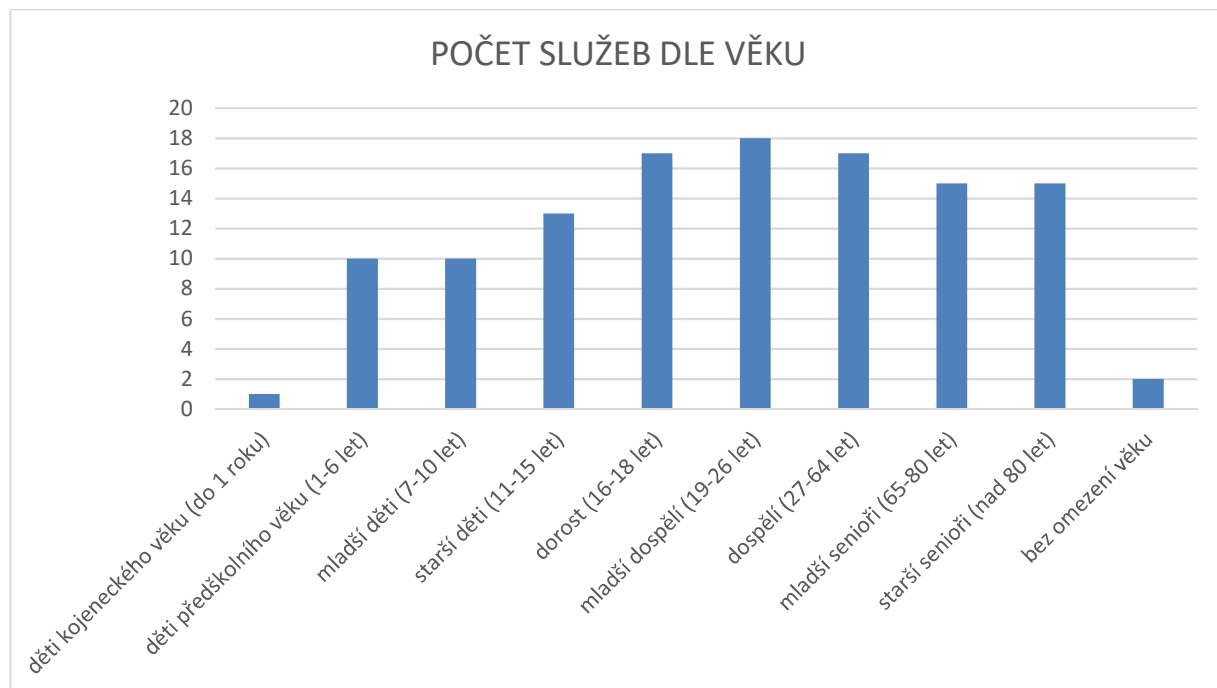
Tabulka č. 5C: Přehled cílových skupin a jím v ORP nabízených služeb

rodiny s dětmi	odborné sociální poradenství	Domácí hospic Nabílzku, z.ú.
	pečovatelské služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.
		Maminky dětem, z.s
	odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
senioři	pečovatelské služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
	osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
	odborné sociální poradenství	Domácí hospic Nabílzku, z.ú.
	odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.
	domovy pro seniory	Domov Na Zámku Lysá nad Labem, p.o.
	denní stacionáře	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019.

Analýza si všímá i počtu sociálních služeb dle věkového složení cílových skupin. Nejvyšší zastoupení mezi nabízenými službami mají služby určené mladým dospělým, dále pak osobám v produktivním věku a seniorům.

Graf č. 2 Počet služeb pro jednotlivé věkové skupiny

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

Ve výše uvedených grafech jsou zohledněny výhradně služby poskytované přímo v ORP, nejsou v nich zařazeny služby z okolí (v dojezdové vzdálenosti).

Registrované sociální služby jsou, jak již bylo uvedeno na začátku této kapitoly, poskytovány širokému spektru osob. Jednotlivé cílové skupiny, věkové skupiny a služby jim určené jsou přehledně vyobrazené v následující tabulce.

Z tabulky vyplývá, že poměrně velká část služeb se zaměřuje na seniory a osoby s nějakým typem zdravotního omezení či znevýhodnění. Zahrnuje jak pobytové služby, tak ambulantní a terénní. Oproti tomu pro jednotlivce z řad sociálně znevýhodněných osob (osoby v krizi, osoby bez přístřeší apod.) se v ORP nabízí omezený počet služeb poskytovaných převážně terénní formou. V regionu lze využít i pobytovou službu – azylový dům v Lysé nad Labem – která má však výrazná omezení (nízká kapacita služby, AD je určen pro muže jednotlivce apod.).

Tabulka č. 6: Cílové skupiny, věkové skupiny a formy sociálních služeb působících na území ORP Lysá nad Labem

SOCIÁLNÍ SLUŽBA	VĚKOVÁ KATEGORIE KLIENTŮ	CÍLOVÁ SKUPINA KLIENTŮ	FORMA SLUŽBY
azylové domy	mladí dospělí (19 – 26 let) dospělí (27 – 64 let) mladší senioři (65 – 80 let)	osoby bez přístřeší	pobytové
denní stacionáře	od 3 let výše	osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením senioři	ambulantní
domovy pro osoby se zdravotním postižením	od 3 let výše	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením	pobytové
domovy pro seniory	od 65 let výše	senioři	pobytové
intervenční centra	od 16 let výše	oběti domácího násilí	terénní
kontaktní centra	starší děti (11 – 15 let) dorost (16 – 18 let) mladí dospělí (19 – 26 let) dospělí (27 – 64 let)	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	terénní
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	6 – 26 let	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	ambulantní
odlehčovací služby	od 2 let výše	osoby se zdravotním postižením rodiny s dítětem/děťmi senioři	terénní
osobní asistence	děti předškolního věku (1 - 6 let) mladší děti (7 – 10 let) starší děti (11 – 15 let) dorost (16 – 18 let) mladí dospělí (19 – 26 let) dospělí (27 – 64 let) mladší senioři (65 – 80 let) starší senioři (nad 80 let)	osoby s chronickým onemocněním osoby se zdravotním postižením senioři	terénní
pečovatelská služba	od 1 roku výše	osoby s chronickým onemocněním osoby se zdravotním postižením rodiny s dítětem/děťmi senioři	ambulantní terénní
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	bez omezení věku	rodiny s dítětem/děťmi	terénní ambulantní
sociální rehabilitace	dorost (16 – 18 let) mladí dospělí (19 – 26 let) dospělí (27 – 64 let) mladší senioři (65 – 80 let)	osoby s chronickým duševním onemocněním	terénní
terénní programy	starší děti (11 – 15 let) dorost (16 – 18 let) mladí dospělí (19 – 26 let) dospělí (27 – 64 let) mladší senioři (65 – 80 let) starší senioři (nad 80 let)	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby bez přístřeší osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženi	terénní

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019.

7 FORMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní.

V nabídce sociálních služeb v regionu panuje vyrovnaný stav⁶ u služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou, pobytové služby zauímají oproti výše uvedeným zhruba třetinový podíl. Pro obyvatele ORP jsou v regionu dostupné 3 sociálních služby pobytové, 11 služeb ambulantních a 12 služeb poskytovaných terénní formou.

Tabulka č. 7: Sociální služby působící na území ORP Lysá nad Labem poskytované v pobytové formě

FORMA POSKYTOVÁNÍ	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY
pobytové	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	Azylový dům v Lysé nad Labem	azylové domy
	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.	Domov Mladá pro osoby se zdravotním postižením	domovy pro osoby se zdravotním postižením
	Domov Na Zámku Lysá nad Labem, p.o.	Domov pro seniory	domovy pro seniory

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019.

Tabulka č. 8: Sociální služby působící na území ORP Lysá nad Labem poskytované v ambulantní formě

FORMA POSKYTOVÁNÍ	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	FORMA POSKYTOVÁNÍ
ambulantní	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Denní stacionář Milovice Denní stacionář Lysá nad Labem	denní stacionáře
	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.	Domov Mladá pro osoby se zdravotním postižením	
	Maminky dětem, z.s	Nízkoprahový klub Milovice Nízkoprahový D - klub	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
	Nezávislý život, z.ú.	Nezávislý život o.s	odborné sociální
	Domácí hospic Nablízku, z.ú.	Sociální poradna	poradenství
	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Pečovatelská služba Milovice Pečovatelská služba Lysá nad Labem	pečovatelské služby
	Maminky dětem, z.s	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi
	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

⁶ Dle počtu služeb, nikoliv dle počtu jejich klientů.

Tabulka č. 9: Sociální služby působící na území ORP Lysá nad Labem poskytované v terénní formě

FORMA POSKYTOVÁNÍ	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	FORMA POSKYTOVÁNÍ
terénní	Nezávislý život, z.ú.	Nezávislý život, o.s	odborné sociální poradenství
	Domácí hospic Nabílzku, z.ú.	Sociální poradna	
	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Odlehčovací služby Milovice Odlehčovací služby Lysá nad Labem	odlehčovací služby
	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Osobní asistence Milovice Osobní asistence Lysá nad Labem	osobní asistence
	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Pečovatelská služba Milovice Pečovatelská služba Lysá nad Labem	pečovatelské služby
	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi
	Laxus z. ú.	Centrum adiktologických služeb	kontaktní centra
	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	Terénní sociální práce	terénní programy
	Fokus Mladá Boleslav, z.s.	Tým terénní sociální rehabilitace Nymburk	sociální rehabilitace

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019.

8 ČASOVÁ DOSTUPNOST SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ

Většina sociálních služeb ambulantních a terénních je pro klienty časově dostupná pouze v pracovních dnech.

Tabulka č. 10: Přehled druhů sociálních služeb a jejich poskytovatelů, které jsou poskytovány klientům nepřetržitě a o víkendech

DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NEPŘETRŽITÝ PROVOZ	VÍKENDOVÝ PROVOZ	FORMA POSKYTOVÁNÍ
azylové domy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	Azylový dům v Lysé nad Labem	X		pobytové
domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.	Domov Mladá pro osoby se zdravotním postižením	X		pobytové
domovy pro seniory	Domov Na Zámku Lysá nad Labem, příspěvková organizace	Domov pro seniory	X		pobytové
osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Osobní asistence	X		terénní
odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Odlehčovací služby		X	terénní
pečovatelské služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Péčovatelská služba		X	terénní

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019.

Z předešlé tabulky vyplývá, že pro obyvatele ORP Lysá nad Labem jsou k dispozici 4 druhy sociálních služeb, které jsou poskytovány nepřetržitě. Jedná se především o pobytové služby sociální péče (a terénní v případě osobní asistence). Naopak do víkendového provozu se zařazují i služby poskytované terénní formou.

9 KAPACITA SLUŽEB

Přehled kapacity a počtu klientů jednotlivých služeb vychází především z realizovaných rozhovorů s poskytovateli (poskytovatelů jsme se v průběhu rozhovoru doptávali na kapacity služeb – zajímal nás počet lůžek či míst a uvedení počtu klientů či kontaktů⁷, kterým byla služba poskytnuta). Rovněž jsme čerpali informace z registru poskytovatelů sociálních služeb, kde poskytovatelé deklarují kapacitu svých služeb. V rámci souhrnného zpracování pracujeme s těmito dvěma zdroji současně.

U sociálních služeb:

- intervenční centra poskytovatele Respondeo, z.s.,
- odborné sociální poradenství poskytovatelů Nezávislý život, z.ú. a Domácí hospic Nablízku, z.ú.,
- sociálně aktivizační služba pro rodinu s dětmi poskytovatele Maminky dětem, z.s.,
- terénní služby u poskytovatele Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.,

se jedná o kvalifikovaný odhad zpracovatelů ve spolupráci s poskytovateli, neboť uvedené služby jsou velmi obtížně měřitelné. Závisí zejména na poptávce po nabízených službách, složitosti případů a délce a četnosti jednotlivých intervencí. V registru poskytovatelů sociálních služeb u těchto činností rovněž kapacity nejsou uváděny z uvedených důvodů. Jedná se tedy o max. počet klientů, které je služba schopna kvalifikovaně obsloužit. Celkové kapacity rovněž nelze uvést, neboť někteří klienti službu využijí v jednom případě, ovšem většina klientů opakovaně.

U poskytovatele Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s. jsou uvedeny kapacity pro území, na kterém služby poskytují, tedy Poděbradsko, Nymbursko, Mikroregion Polabí. Poskytovatel nesleduje kapacity dle jednotlivých území.

Obecně lze konstatovat, že poskytované služby ve spádové oblasti Mikroregionu Polabí jsou na průměrné kapacitní výši ve srovnání se zbytkem Středočeského kraje.

⁷ Kontakt zahrnuje vždy oboustrannou interakci mezi pracovníkem a uživatelem sociální služby, popř. zájemcem o službu, která vede k prohloubení vzájemné důvěry nebo k vytvoření prostoru pro nabídku a následnou realizaci služby. Většinou se jedná o nestrukturovaný rozhovor pracovníka s uživatelem/zájemcem.

Tabulka č. 11: Přehled kapacit sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. na území ORP Lysá nad Labem

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	KAPACITA SLUŽEB
azylové domy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	7 klientů (pouze muži) Kapacita dostatečná.
denní stacionáře	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	Lysá n/L. – 8 klientů/okamžitá Milovice – 5 klientů/okamžitá V současné době denní stacionář v Milovicích probíhá rekonstrukcí.
	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.	7 klientů/okamžitá Kapacita dostatečná.
domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p.o.	65 lůžek Kapacita naplněna. V současné době se v zařízení nacházejí 4 klienti z ORP Lysá nad Labem.
domovy pro seniory	Domov Na Zámku Lysá nad Labem, p.o.	120 lůžek
intervenční centra	Respondeo, z. s.	2 klienti okamžitá, služba anonymní
kontaktní centra	Laxus, z.ú.	terénní – 10 klientů/den ambulantní - 15 klientů/den Kapacita dostatečná, služba anonymní.
		okamžitá kapacita 15 klientů, celková denní je 25 klientů Služby ročně poskytnou cca 350 klientům.
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Maminky dětem, z.s	
odborné sociální poradenství	Nezávislý život, z.ú.	5 klientů/okamžitá V současné době není tato služba klienty z ORP využívána.
	Domácí hospic Nablízku, z.ú	3 klienti/den Kapacita dostatečná.
odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	30 klientů/rok Sány 8 klientů pobytová služba.
osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	70 klientů/rok Kapacita dostatečná.
pečovatelské služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.	terénní 1200 klientů/měsíc ambulantní 150/měsíc Kapacita dostatečná.
sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	40 klientů za kalendářní rok Kapacita dostatečná.
	Maminky dětem, z.s	5 klientů/okamžitá Kapacita dostatečná
sociální rehabilitace	Fokus Mladá Boleslav, z.s.	50 klientů/denní kapacita
terénní programy	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.	50 klientů/rok V současné době nabízí služby 16 klientům (osobám bez přístřeší).

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

Tabulka č. 12: Přehled kapacit dalších sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., které jsou pravidelně využívány klienty z ORP Lysá nad Labem

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	KAPACITA SLUŽEB
odborné sociální poradenství – občanské poradenství	Respondeo, z.s.	3 klienti denně Službu využije dle odhadu 100 – 150 osob z území ORP Lysá nad Labem.

Zdroj: Vlastní šetření, březen 2019

10 POPIS ÚZEMÍ Z POHLEDU POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

V rámci popisné analýzy vycházíme z realizovaných individuálních hloubkových rozhovorů, případně z telefonických rozhovorů či e-mailové komunikace s poskytovateli sociálních služeb.

V průběhu let 2018 a 2019 jsme těmito způsoby oslovili celkem 14 poskytovatelů sociálních služeb a 1 poskytovatele služeb návazných.

10.1 Problémy poskytovatelů sociálních služeb a zaměstnanců v sociálních službách

Kvalitativní šetření provedené mezi klíčovými poskytovateli sociálních služeb v regionu poukázalo na několik problematických míst a skutečností, které ztěžují výkon sociální práce:

- Neexistence dlouhodobého systému financování sociálních služeb a z toho vyplývající každoroční nejistota poskytovatelů.
- Nízká míra informovanosti praktických lékařů o systému sociálních služeb.
- Přístup praktických lékařů k návštěvám v domácnostech (lékaři mají povinnost navštívit klienta v domácím prostředí, realita je v některých případech jiná).
- Neochota některých praktických a odborných lékařů zajistit péči pro specifické cílové skupiny (jedná se např. o klienty domova pro seniory, klienty azylového bydlení apod.).
- Neochota zaměstnavatelů zaměstnat specifické cílové skupiny.
- Nízké povědomí představitelů některých obcí v území o sociální oblasti.
- Za důležitou je považována kvalita sociálních pracovníků zaměstnaných ve zmíněných organizacích. Je třeba zajistit pravidelné vzdělávání zaměstnanců (velmi kvalitní kurzy) a supervizi.

10.2 Zaznamenané potřeby ve vztahu k jednotlivým cílovým skupinám⁸

RODINA, DĚTI A MLÁDEŽ

Pro ohroženou rodinu, děti a mládež poskytují v území sociální služby organizace Maminky dětem, z.ú. a Centrum sociálních služeb Lysá nad Labem, z.ú.

Spolek Maminky dětem, z.s. poskytuje sociální služby nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež od 13 - 26 let, D-klub pro mladší děti od 6 do 12 let), organizace má pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí a provozuje Centrum poradenství a intervence POINT. Sociální službu nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ročně využije 200 až 250 klientů. Jedná se především o klienty ve věku 13 -18 let, především ze sociálně slabých rodin, zařízení je častěji navštěvováno chlapci ve srovnání s dívkami.

Centrum sociálních služeb Lysá nad Labem, z.ú. poskytuje sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Rodinám s dětmi v tíživé finanční situaci dále pomáhá Farní charita Lysá nad Labem, a to především prostřednictvím potravinové sbírky a sbírkou ošacení.

Zaznamenané problémy

- V některých případech je velmi problematické zajistit dostupnou službu rodinného poradenství (nejbližší ambulantní služby nabízejí Centrum rodinného poradenství organizace SEMIRAMIS, z.ú. a Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje v Nymburce).
- Ne vždy se daří zajistit doučování dětí z rodin, kde rodiče nemají dostatek kompetencí. Chybí především motivace některých rodičů, případně dětí.
- Někteří rodiče nemají dostatek informací o volnočasových aktivitách v území, nejsou schopni si tyto informace vyhledat, chybí jim motivace a v některých případech mohou být bariérou i poplatky za tyto aktivity.
- V území nejsou poskytovány sociální služby cílené na neorganizovanou mládež ohroženou sociálně rizikovými jevy (v současné době v území chybí terénní práce s neorganizovanou mládeží, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež se nachází pouze v Milovicích).
- V území není dostupná kapacitně odpovídající péče dětského psychologa a psychiatra.
- V území není dostupná kapacitně odpovídající bezplatná psychologická péče (případně je tato služba pro cílovou skupinu finančně nedostupná).

V rámci rozhovorů jsme dále zaznamenali podnět na ověření kvality poskytovaných služeb primární prevence na školách v území.

⁸ Uvedené cílové skupiny vycházejí z obsahu realizovaných rozhovorů.

OSOBY S MENTÁLNÍM A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM

V území sídlí dva poskytovatelé sociálních služeb pro osoby s mentálním či kombinovaným postižením. Jedná se o Domov Mladá, poskytovatel sociálních služeb, p.o. a Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.

Domov Mladá, poskytovatel sociálních služeb zajišťuje sociální službu denní stacionář a sociální službu domov se zvláštním režimem. Cílová skupina denního stacionáře jsou osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením a osoby s kombinovaným postižením ve věku od 3 do 30 let. Kapacita služby je 7 klientů. Cílová skupina domova pro osoby se zdravotním postižením jsou osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením a osoby s kombinovaným postižením ve věku od 3 let. Kapacita služby je 65 klientů.

Zaznamenané problémy

- Služba SENIOR taxi je vnímána především jako služba pro seniory, cílová skupina osob se zdravotním postižením je v rámci prezentace služby opomíjena.
- V území se nepracuje s osobami pečujícími, případně s celými pečujícími rodinami. Pečující často nedisponují dostatečnými informacemi o dostupné pomoci a péči, případně o možných sociálních dávkách.
- Jako problematické se v některých případech jeví zajištění nestranné a kvalitní práce posudkových lékařů.
- V území nejsou poskytovány služby osobám s autismem a osobám s chronickým duševním onemocněním.
- V území jsou bariérové některé veřejné budovy, dále například k Domovu Mladá, v jehož okolí se pohybují osoby na invalidních vozících, chybí chodníky apod.

30

OSOBY S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

Nejbližší poskytovatel sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu je Fokus Mladá Boleslav, z.s., který sídlí v Nymburce. Cílová skupina těchto služeb jsou osoby starší 18 let s vážným duševním onemocněním, především psychotickým. Cílem služeb je komplexní sociální rehabilitace a opětovné začlenění osob s duševním onemocněním do života, podpora jejich nezávislosti a snížení potřeby hospitalizace. Konkrétně se jedná o:

- tým terénní sociální rehabilitace (navštěvuje klienta v domácím prostředí, poskytuje poradenství v oblasti sociálních dávek, invalidních důchodů a dluhové problematiky, poskytuje podporu v bydlení a při hledání zaměstnání, zajišťuje doprovody k lékaři, na úřady a do psychiatrických nemocnic),
- centrum sociální rehabilitace (pomoc klientům je zde zaměřena na získávání sebejistoty, zdokonalování se v sociálních a pracovních dovednostech a na využití volného času),
- sociálně terapeutickou dílnu (výrobní a potravinářské dílny),
- tréninkovou kavárnu Strejda Burger,
- chráněné bydlení.

Dle odhadu služby této organizace využívá přibližně 30 klientů ze sledovaného území.

Zaznamenané problémy

- Chybí osvěta a destigmatizace osob s duševním onemocněním.
- Problematické je zajištění možností bydlení pro osoby s duševním onemocněním (různé typy bydlení dle kompetencí osoby s duševním onemocněním).
- V některých případech je problematické pro tyto klienty zajistit terénní sociální služby (např. pečovatelská služba) pro všechny, tedy i pro osoby s psychiatrickými diagnózami.
- Zaléčení lidé chtějí pracovat (dle možností, např. na zkrácené úvazky apod.), zaměstnavatelé však mají obavy (nyní je součástí týmu organizace Fokus Mladá Boleslav, z.ú. pracovnice, která klientům pomáhá v kontaktu se zaměstnavateli).
- V rámci šetření byla deklarována absence domovů se zvláštním režimem pro duševně nemocné.

OSOBY S OMEZENOU SCHOPNOSTÍ POHYBU (OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM, SENIOŘI)

Zaznamenané problémy

- Bariérová je budova České pošty a.s., jedna ordinace lékaře ve Vichrově vile. Dále je třeba pokračovat v řešení bezbariérovosti komunikací pro chodce.
- Zaznamenali jsme také potřebu zajištění dostatečné šířky komunikací pro chodce (míjení vozíčkáře a chodce, míjení vozíčkáře a kočárku, bezpečnostní odstupy od pevné překážky, problematické parkování vozidel apod.) a zajištění dostatečného počtu vyhrazených stání pro vozidla přepravující osoby těžce pohybově postižené.

31

SENIOŘI

Předními poskytovateli sociálních služeb pro seniory v území jsou Domov Na Zámku, domov pro seniory, p.o. Středočeského kraje a Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.

Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s. poskytuje své služby v území ve střediscích Lysá nad Labem a Milovice. Středisko Lysá nad Labem poskytuje pečovatelskou službu, osobní asistenci, službu denní stacionář, odlehčovací službu a domácí zdravotní péči (včetně péče hospicové). Středisko Milovice poskytuje pečovatelskou službu, osobní asistenci a terénní odlehčovací službu. Službu denní stacionář, pobytovou odlehčovací službu a domácí zdravotní péči je možné domluvit přes Středisko Lysá nad Labem.

Domov Na Zámku, domov pro seniory poskytuje službu klientům ve věku 65 let a více.

Zaznamenané problémy

- V území jsme zaznamenali nedostupnost sociální služby domovy se zvláštním režimem (každoročně se zvyšuje poptávka po sociální službě domov se zvláštním režimem, případně po tzv. Alzheimer centrech; v území Mikroregionu není tato služba poskytována, zajištěna je na dostupném území okresu Nymburk, avšak ne v potřebné kapacitě).

- Stávající domov pro seniory v území poskytuje své služby v historických zámeckých prostorách, které nevyhovují současným požadavkům na tyto služby. Doporučeno bylo v rámci výstavby nového zařízení nejen navýšit kapacity stávajícího domova pro seniory v území, ale sociální služby tohoto zařízení rozšířit o domov se zvláštním režimem (v současné době nelze vzhledem k potřebným stavebním úpravám a jejich nepovolení ze strany úřadů památkové péče) a odlehčovací služby v pobytové formě (v současné době je tato služba poskytována střediskem CSZS Poděbrady o.p.s. v Sánech, kapacitně však nepokrývá potřeby sledovaného území).
- Individuální dostupná doprava pro seniory je poskytována pouze v Lysé nad Labem formou SENIOR taxi, ale pouze pro potřebu individuální dopravy k lékaři, na nákupy, za službami či na úřady. Vhodné je umožnit seniorům, aby tuto dopravu také využívali za účelem zajištění sociálních kontaktů (doprava do klubů, na setkání, na návštěvy).
- Nejbližší geriatrická ambulance je v Nemocnici Městec Králové (St 8.30 – 14.00; Čt 8.00 – 16.00; Pá 8.00 – 16.00), nemocnice je od Lysé nad Labem vzdálena 40 km (hodina jízdy).

V rámci rozhovorů jsme zaznamenali několik podnětů/témat, které by se měly v rámci procesu plánování řešit s ohledem na budoucí sociodemografický vývoj populace:

- Řešení problematiky vzrůstajícího počtu seniorů, kteří propadají sociálním systémem, nemají nárok na důchod a nemají dostatečné finanční prostředky na zajištění sociálních služeb.
- Obecně však platí, že současná generace seniorů stále nemá vytvořené dostatečné finanční rezervy, neřešitelným problémem se pro ně pak stávají jakékoliv nečekané výdaje. Problematika nedostatku financí byla zmiňována v souvislosti s bydlením a službami, tedy i se službami sociálními, lékařskou péčí a dopravou.
- V této souvislosti se také tyto osoby dostávají do nepříznivé situace v oblasti bydlení, je třeba zajistit dostatečné množství tzv. sociálních bytů pro tuto skupinu seniorů.

OSOBY OHROŽENÉ ZÁVISLOSTÍ NEBO ZÁVISLÉ NA NÁVYKOVÝCH LÁTKÁCH

V regionu služby této cílové skupině poskytuje organizace Laxus, z.ú., konkrétně Centrum adiktologických služeb Nymburk poskytující adiktologické služby uživatelům drog a jejich blízkým osobám v terénní formě v Milovicích a Lysé nad Labem. Od 1. 1. 2019 tato organizace znovu otevřela K-centrum, kde jsou poskytovány adiktologické služby uživatelům drog a jejich blízkým osobám v ambulantní formě pro klientelu spádové oblasti bývalého okresu Nymburk.

Zaznamenané problémy

- Pro klienty v území není dostupný substituční program (klienti v současné době dojíždí do Prahy, někteří však, vzhledem ke svým kompetencím, schopni dojíždět nejsou).
- Pro již vyléčené osoby nejsou dostupné v území služby, které napomáhají k jejich úspěšné resocializaci, jedná se o podporované či chráněné bydlení, podporované či chráněné zaměstnávání (nejbližší služby pro tuto cílovou skupinu se nacházejí v městech Kladno a Praha).
- Psychiatrická péče není zajištěna v dostatečné kapacitě (chybí psychiatr, který by chtěl dlouhodobě, kontinuálně a smysluplně pracovat s osobami závislými na návykových látkách,

psychiatri jsou obecně maximálně vytíženi, mají dlouhé čekací doby, pracují s klienty krátkodobě pouze s medikací). Problém psychiatrické péče je však třeba řešit především na celostátní úrovni, chybí jasná koncepce.

- Chybí zajištění terénních služeb na letních festivalech pořádaných v území (rizikový je především festival Let It Roll).

OSOBY BEZ PŘÍSTŘEŠÍ

V území sociální službu této skupině osob poskytuje Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú., v současné době poskytuje terénní či ambulantní služby 16 osobám bez přístřeší (9 se nachází v Milovicích a 7 v Lysé nad Labem). Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú. dále nabízí sociální službu azylové bydlení, služba je určena pouze mužům.

Třikrát týdně osoby bez přístřeší dostanou teplou stravu v Centru sociálních služeb v Lysé nad Labem, z.ú.

Dále osoby bez přístřeší využívají služeb Farní charity Lysá nad Labem (sbírky oblečení pro potřebné dvakrát ročně, potravinová banka).

Zaznamenané problémy

- V území není dostupná terénní práce pro tuto skupinu osob.
- Osoby bez přístřeší nemají možnost osobní hygieny (především v zimních měsících).
- Problematické je (v případě motivovaných osob) zajištění možností pracovního uplatnění.
- Problematické je také zajištění lékařské péče o osoby bez přístřeší.
- V území chybí systém tzv. prostupného bydlení.

33

OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Zaznamenané problémy

- V území jsme zaznamenali potřebu zajištění kapacitně a místně dostupné služby občanské poradny. Současné nastavení služeb občanské poradny Respondeo, z.s. je hodnoceno z hlediska dopravní dostupnosti pro obyvatele celého sledovaného území jako nedostupné. V současné době služby občanské poradny Respondeo, z.s. přesto dle odhadu využije ročně 100 až 150 klientů z území Mikroregionu Polabí. V minulosti již fungovala pobočka této organizace v Milovicích, tuto službu využívalo odhadem 100 klientů v průběhu kalendářního roku. Zájem byl především o dluhové, vztahové (rozvody, výživné, vypořádání majetku, sousedské vztahy) a pracovní právní poradenství.
- Pro osoby s nižší mírou kompetencí (osoby bez přístřeší, osoby závislé na návykových látkách apod.) nejsou v území dostupné asistence a doprovody např. při jednání s jednání úřady, soudy apod.

- Nejblíže akreditované právní poradny v oblasti oddlužení se nachází v Praze; stávající poskytovatelé sociálních služeb v území o této akreditaci neuvažují.
- V území není nastaven systém tzv. sociálního bydlení.

OSOBY PEČUJÍCÍ

Zajištění odborného sociálního poradenství pro osoby pečující v území zajišťuje Domácí hospic Nablízku, z.ú. v ambulantní i terénní formě.

Pečující dále mohou pro své blízké využívat další sociální služby, které jim jejich náročnou situaci ulehčí, jedná se především o sociální služby poskytované Centrem sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s. (denní stacionáře, pečovatelská služba, osobní asistence a odlehčovací péče).

V rámci péče o nevléčitelně nemocné či umírající poskytují hospicovou péči v území výše zmíněné organizace, Domácí hospic Nablízku, z.ú. a Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o.p.s.

- Je třeba zajistit, aby osoby pečující měly dostatečné informace o možnostech podpory a pomoci, kterou mohou získat (příspěvky na péči apod.). Zásadní téma v této oblasti je informovanost lékařů v území a jejich ochota předávat informace pacientům.